

НА ВНИМАНИЕТО НА:
НАУЧНОТО ЖУРИ
КЪМ НЦЗПБ
(СЪГЛАСНО ЗАПОВЕД № 17/03.02.2012 г.)

Становище

На доц. д-р Павел Богданов Теохаров дм,
зав. Отдел Вирусология НЦЗПБ, София

Относно дисертация на доц. д-р Нели Стоянова Корсун – дм, Зав.
Лаборатория в Отдел „Вирусология”, НЦЗПБ, София

на тема: „Проучвания върху етиологията на ентеровирусни, норовирусни и ротавирусни инфекции в България (1999 – 2010 г.)” за присъждане на научната степен „Доктор на науките”, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност: Вирусология

Дисертационният труд е написан на 358 стр. (без цитиранията и участията в проекти), Резюме на дисертационния труд – 5 стр., Библиография – 27 стр. Публикации във връзка с дисертацията – 6 стр. Посочени са участия в научно-изследователски проекти и справка за цитиранията в наши и чуждестранни издания. Библиографската справка съдържа 555 литературни източника, като 15 от тях са на кирилица. Трудът съдържа 45 фигури и 73 таблици.

Целта на дисертацията е правилно насочена към изучаване на едни от най-разпространените и значими за инфекциозната патология с вирусен произход заболявания в България, а именно чревни инфекции причинени от ентеровируси, норовируси и ротавируси.

В обзорът на литературата са включени са най-новите познания и научни достижения за род *Enterovirus* на сем. *Picornaviridae*. Цитирани са по-ранни и значими публикации на български вирусолози и инфекционисти. По-слабо познатите у нас норовируси са също добре застъпени, показана е и тяхната еволюция. Еволюцията на ротавирусите е добре застъпена, както и неотдавна въведената специфична профилактика. Литературният обзор говори за добрата професионална квалификация на автора.

Задачите на дисертационният труд са 9 на брой, като най-значимите са свързани с изучаване ролята на полиомиелитните и неполиомиелитните ентеровируси в инфекциозната патология при деца в България, определяне на

имунния статус на населението по отношение на полиовируси за 14 год. период, проучване на по-слабо познатите норовируси, проучване на широко разпространените рота вируси, както и молекулярно-генетични проучвания на горепосочените вируси.

Дисертационният труд се базира на голям брой клични проби -12 483 от 6553 пациента, за десет годишен период. Използваните методи са разнообразни и включват, както класически вирусологични методи като изолация и типизация на вируси, така и амплификационни –RT PCR, генотипиране и секвенционен и филогенетичен анализ.

По значителните резултати са свързани с проучване имунният статус на населението по отношение на полиомиелита в страната както идентификация на ваксина-асоциирани полиовируси при единични заболявания, изясняване ролята на ентеровируси при различни инфекциозни вирусни заболявания като серозни менингити и менинго-енцефалити, парези на лицеви нерв и стомашно-чревни заболявания. Въвеждането на амплификационни методи за детекция и типизиране, заместващи трудоемкото и продължително култивиране на ентеровирусите от клинични проби, също е съществено достижение. Проучванията свързани с ролята на рота и норо вирусите, отговорни съответно за 29% и 12 % от вирусните гастроентерити в страната е важен резултат от работата на дисертанта. Трябва да се отбележат и резултатите от прилагането на молекулярно-генетичните методи за характеризиране на рота и норо вирусните щамове идентифицирани в лабораторията. Извършен е филогенетичен анализ на част от ротавирусните щамове циркулиращи в страната, което е от значение с оглед съществуващата в последните години ваксинапрофилактика.

Приемам посочените в дисертацията приноси с оригинален характер, като най-важните са: изясняване ролята на вносен див полиовирус 1тип в епидемичен взрив през 2001 г., както и на случаи на ваксина-асоцииран паралитичен полиомиелит през 2006г. За първи път в България е доказване на връзка между ентеровирусна инфекция и диабет първи тип. За първи път в България е доказана ролята на норо вирусите в етиологията на взривове от гастроентерит. Молекулярно-генетичните изследвания на ентеро, норо и рота вирусните щамове са съществен принос на дисертанта в изучаването на тези твърде актулни за страната вирусни инфекции.

Приносите с потвърдителен характер, както и научно-приложните приноси отговарят на съдържанието на дисертационният труд, като от тях трябва да се изтъкне оптимизиране на диагностичния алгоритъм за детекция и идентификация на ентеровирусите в клинични материали с помощта на молекулярни методи без клетъчно култивиране.

Публикациите и цитиранията във връзка с дисертационния труд на доц. Д-р Нели Корсун са достатъчни, говорят за научна активност в течение на годините и за обновяване на методичните подходи с цел актуализиране на резултатите. Цитиранията говорят за актуалност на работата на докторанта.

В заключение, с оглед на голямата по обем и значимост работа, извършена от доц. Корсун, отразена в 45 публикации, от които 10 с IF 45 и 116 цитирания, предлагам на почитаемите членове на научното жури да одобрят представения дисертационен труд на д-р Нели Корсун и да гласуват положително за присъждане на автора му научната степен „Доктор на науките” по професионално направление „Медицина”, научна специалност „Вирусология

София, 2.03.2012 г.

Рецензент:
(доц. д-р П Тсохаров дм.)